

[Ministeren for kulturelle anliggender]

mange mennesker i vores samfund ikke var tilstrækkelig frihed til at kunne have andre aktiviteter ved siden af arbejdet, aktiviteter, som kan have en mening i sig selv, men som naturligvis ikke kan løsrives, hvad angår vores samfunds- og tilværelsesvilkår, fra de påvirkninger, som vores arbejdsliv rummer.

Så kom hr. Flemming Jensen – og det gjorde hr. Arne Melchior også senere – direkte ind på en sætning i min redegørelse, nemlig den, der omtaler en strømlinjet bevidstløshed i et sanseløst forbrug af underholdningsindustri. Selv har jeg en mening i hvert af de ord, jeg har anvendt, men vil godt selv være kritisk nok til at sige, at jeg burde have anvendt ordet sanseslørende underholdningsindustri, og her kan vi ikke undgå at komme ind på et begreb, som jeg ikke synes er så flertydigt; det er begrebet »kvalitet« i vores kunst og i vores kultur. Der er for mig ingen tvivl om, at der er en væsensforskel på kunst og kultur med høj kvalitet og kunst og kultur uden kvalitet, og jeg vil også gerne forsøge mig med en definition af, hvorledes jeg ser denne forskel.

En del såkaldte kulturtilbud åbner ikke op for muligheden for nye oplevelser, men er tværtimod sanseslørende. Det mest typiske eksempel kan jeg finde ved at sætte musik over for den påvirkning af vore sanseorganer, som finder sted i mange supermarkeder og på mange arbejdspladser, og som heldigvis har fået navnet muzak, således at vi klart kan kende forskel. Dette sidste er for mig et klart udtryk for påvirkninger, der er slørende og lukker af for oplevelser, tvært imod det, som kunst af kvalitet gør, nemlig at åbne vore muligheder for nye oplevelser.

Præcis det samme har jeg ment, når jeg har omtalt kiosklitteraturen og visse former for serielitteratur, der simpelt hen virker sløvende og begrænser oplevelsesmuligheden, og hermed har jeg ikke på nogen måde nærmet mig noget, der skulle være formynderisk, endsige censurerende, men jeg har understreget betydningen af vores biblioteksvæsen i meget høj grad, som navnlig den socialdemokratiske ordfører, hr. Lasse Budtz, i dag har gjort, betydningen af, at vore skolebiblioteker fortsat har et rigt tilbud om fritidslitteratur; dette må være de tilbud, der kan være stærkere end det, jeg har opfattet eller beskrevet her som profitekultur eller industrikultur.

Jeg har muligvis misforstået hr. Flemming Jensen, og så beder jeg undskyldte, men det forekom mig forbløffende, hvis jeg har forstået sætningen rigtigt, at vore biblioteker skulle hæmme foreningsvirksomheden. Efter min opfattelse er det i meget høj grad de samme mennesker, der er aktive i foreningslivet, der aktivt bruger bibliotekerne, og en sådan negativ virkning af vores biblioteksvæsen er jeg ikke bekendt med. For mig at se er vore biblioteker måske det vigtigste kulturtilbud med hensyn til at sikre demokratiet. Et eksempel kan klart vise, hvad jeg mener med det.

Når vi betragter de muligheder, som millioner af mennesker lever under i u-landene, hvor man har nægtet dem eller ikke har kunnet give dem mulighed for at lære at læse og skrive, så ser vi, hvordan menneskers mulighed for at forstå deres egen situation, at gribe ind aktivt over for deres egen skæbne, at være medansvarlig for udviklingen af det samfund, man er medlem af, aldeles er berøvet dem. Det er for mig et af de kraftigste midler til politisk undertrykkelse, og hermed er på ingen måde taget stilling til den ene eller den anden form for politik og da slet ikke i vores hjemlige forstand forskellen i partipolitik, men i almen forstand undertrykkende med hensyn til en selvstændig stillingtagen.

Derfor er det for mig helt afgørende, at vi nu skal begynde arbejdet på den nye bibliotekslov, der i meget høj grad skal videreudbygge og styrke vore biblioteker, der vist med rette betegnes som værende blandt de bedste i verden. Det kan vi kun være glade for og arbejde videre på.

Til slut vil jeg sige til hr. Flemming Jensen, at han bestemt ikke har stukket nogen finger i et hvepsebo ved at tale om eller ved at ønske flere TV-transmissioner fra vore teatre, navnlig fra Det kgl. Teater. Det ønsker jeg også, og jeg er vidende om, at man både i radioledelsen og i Det kgl. Teater deler dette synspunkt.

Til hr. Poulsgaards redegørelse vil jeg sige, at jeg er enig, i det omfang hr. Poulsgaard bebrejder mig, at jeg klager over prisstigninger og derved over økonomiske vanskeligheder for vore institutioner. Jeg beklager dem, og det er da klart, at jeg også ville ønske, at vi var i en økonomisk situation, hvor vi hav-